

THE
GUARDIAN ANGEL
-SUOJELUSENKELI

WSOY

KEVIN FRAZIER | ARTO HALONEN

Kevin Arto
Frazier Halonen

THE GUARDIAN
ANGEL

—

SUOJELUSENKELI

Suomentanut Tero Valkonen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© KEVIN FRAZIER, ARTO HALONEN JA WSOY 2018

ISBN 951-978-0-39748-0

PAINETTU EU:SSA

1

”Rentouta kehosi...”

HARDRUP KÄVELI lumisateessa kujaa pitkin. Vasemmassa kädessä oli salkku. Salkun pohjalla oli hänen pistoolinsa, puoli-automaattinen FN Browning.

Hän tuli kujalta vuokratulojen väliselle pihalle. Rakennukset olivat tiiltä. Seinät olivat erittäin likaiset.

Bjørn Schouw Nielsen seisoi pihan päässä särkyneen rännin vieressä.

Nielsenin katse oli tuttu ja lämmin. Hardrup tunsi kuinka se kutsui lähemmäs, ohi nokisten ikkunarivien.

Nielsen puhui. Ääni oli lempeä.

”Palle”, hän sanoi, ”on tärkeää että seuraat henkisen kehityksesi prosessia.”

Hardrup meni lähemmäs. Sanat rentouttivat yhtä paljon kuin taivaalta putoilevat lumihiutaleet. Salkku sipaisi jalkaa.

Hardrupin katse kiinnittyi ystävällisiin, tyyniin silmiin. Hän ei kuullut kuin lempeän ja lujan äänen.

”Edessämme on suuri tehtävä”, Nielsen sanoi, ”emme saa unohtaa sitä.”

Hardrup nyökkäsi. Tuuli heilutti hänen tukkaansa.

”Jumala puhuu meille”, Nielsen sanoi.

Hän kohotti kätensä ja veti ne ristiin kasvojensa edessä.

Hardrup tuijotti ristiin vedettyjä käsiä ja tunsi kuinka tyyneys kasvoi hänen sisällään. Iho alkoi kihelmöidä.

Kaikki oli selvää. Oli tullut aika ottaa seuraava askel.

"Alan laskea..."

OLI PERJANTAI 29. maaliskuuta 1951, ja komisario Anders Olsen ajoi Opel-partioautollaan pitkin Kööpenhaminan katuja.

Lumisilla suorilla oli vähänlaisesti liikennettä. Henkilö- ja linja-autojen lisäksi näkyi tutusti polkupyöriä. Ruokakauppiat ja kirjastonhoitajat, sairaanhoitajat ja tilintarkastajat, sihteerit ja juristit polkivat teiden laidalla.

Anders pysäköi Bruunin kirjakaupan eteen. Autosta nouslessaan hän veti puvuntakin ylle ja kiristi solmiota.

Hän pysähtyi kaupan saranaikkunoiden eteen ja koetti nähdä Marieta.

Hän näki naisen kierreportailla. Laskeutuessaan takorautaaskelmia Marie piteli vatsaansa.

Anders meni kauppaan ja hiipi Marien taakse.

Hän laski kätensä Marien lanteille. Marie ensin sävähti ja sitten hymiyli tunnistaessaan hänen kosketuksensa.

"Ole varovainen", Marie sanoi, "mieheni on poliisi. Meidän täytyy pitää varamme."

Anders laski kätensä Marien vatsalle ja tunsi kämmentään vasten nopean liikkeen.

"Potkii lujaa", hän sanoi.

"Haluaa jo ulos." Marie kääntyi ja suuteli häntä. Sitten Marie kysyi vakavamman oloisena: "Mikä tuo sinut tänne keskellä päivää?"

”Kuulustelin todistajaa tässä lähellä. Se liittyy Berger-tutkintaan.”

Marie nyökkäsi miettiväisen näköisenä. ”Autatko minua siirtämään varastohuoneen laatikoita?”

Anders epäröi. ”Minulla on kiire takaisin töihin. Mutta palaan viideltä.”

”Lupauksia...”

”Minä tulen”, Anders sanoi.

* * *

Hardrup jätti kujalle pyöränsä, Nielseniltä saamansa kolmevaihteisen. Pankki oli kahden korttelin päässä.

Hän avasi salkun ja otti sieltä mustan pähkineen. Siinä oli myös hiihtomaski.

Hän veti maskin kasvoilleen ja säätö villan sopivasti kaulalle.

Pistooli oli yhä salkun pohjalla nahkakotelossa. Kotelon vieressä oli toinen lipas, jonka luodit erottuivat rei’itetystä teräksestä.

Hän avasi kotelon nauhan ja veti aseensa esiin.

Metallissa oli aivan liipaisimen yläpuolella natsien tunnus, hakaristi ja sen yllä kotka. Luistissa oli sama merkki heti *Fabrique Nationale*nn tunnuksen vieressä.

Hardrup käänteli asetta, tutki sitä vielä viimeisen kerran. FN:n vuosimalli 1922 oli Browningeista tehokkain, iskuvasaraton kertalaukauspistooli, jossa oli rautatähtäin edessä ja takana.

Ase oli jo ladattu. Hän puristi kätensä ruutukoristeisen kahvareyn ympärille ja tunsu lippaan painon: siinä oli yhdeksän 7.65 kaliiperin luotia.

Hän kävi aseenn kolmivaiheisen varmistuksen nopeasti läpi.

Ensinn hän kokeili, että lipas oli varmasti paikallaan ja kiinni.

Toiseksi hän avasi kahvavarmistimen.

Kolmanneksi hän tarkisti liipaisinvarmistimen ja piti sen päällä. Sen hän avasi vasta pankin edessä.

Viimeiseksi hän otti aurinkolasit salkun lokerosta asekotelon vierestä. Hän pani aurinkolasit päähän ja pistoolin haalarinsa takataskuun.

* * *

Kai Madsenilla oli hitonmoinen päänsärky.

Hän oli Landmands-pankin Nørrebron-haaran ylin kassavirkailija. Hän seiso i kolmostiskin takana laskien rouva Vinteuilin nostamia seteleitä.

Rouva katsoi häntä tarkasti ja huolestuneesti.

”Onko kaikki hyvin?” rouva kysyi.

Madsen onnistui hymyilemään jäykänlaisesti. Hän oli aina pitänyt rouva Vinteuilista. Rouva oli ollut pankin asiakas jo vuosia. Rouva ja hänen miehensä, ranskalainen pianisti, tulivat jotenkuten toimeen antamalla yksityistunteja. Rouva puhui tanskaa ranskalaisella korostuksella, joka oli Pariisissa vietetyn lapsuuden peruja.

”On toki”, Madsen sanoi. ”Kiitos vain kysymästä.”

Hän jatkoi seteleiden laskemista.

Silmiin sattui. Uusissa kaksiteholaseissa oli jotain vikaa. Linsseissä. Ohimoita jomotti niiden takia ikävästi, kipeästi.

Madsen oli saanut silmälasit jo poikasena; hän oli tarvinnut niitä lukiessaan ja kirjoittaessaan. Viimeisen parin vuoden aikana myös kaukonäkö oli alkanut heikentyä. Hän halusi lasit, joiden avulla hän voisi edelleen ajaa autolla, hoitaa paperihommat pankissa ja ennen muuta pelata tyttärensä kanssa tennistä. Elna oli lahjakas urheilija. Tuntu i pahalta, jos hän ei voisi enää kisata tämän kanssa.

Niinpä hän oli suostunut hankkimaan oikeastaan liian kalliit kaksiteholasit, mutta niissä oli selvästi tehty valmistusvirhe. Tohtori Bisgaard, työkeä ja ketjussa polttava optikko, oli vaikuttanut vastaanotolla kärsimättömältä. Mies oli selvästi antanut linsivalmistajalle väärät tiedot.

Madsen joutuisi pyytämään sekä uutta näöntarkastusta että uusia laseja. Tilanne oli hänestä epämiellyttävä, sillä hän inhosi kinastelua. Erityisesti silloin, kun erimielisyydellä oli jotain tekemistä rahan kanssa.

Hän oli käyttänyt kaksiteholaseja viikon. Hän oli joka aamu ajatellut ottaa yhteyttä tohtori Bisgaardiin ja varata ajan. Hän jätti kuitenkin joka päivä soittamatta ja mietti, oliko se sittenkään välttämätöntä.

Mutta oliko hänellä muka vaihtoehtoa? Lasit olivat hyödyttömät, tai itse asiassa vielä sitäkin huonommat. Ne vaikeuttivat näkemistä, ajattelemista, työntekoa. Alempi puolikas toimi hyvin. Mutta ylempi puolikas väärästi kaiken, sumeutti koko maailman.

Hän tajusi menneensä laskussa sekaisin.

”Anteeksi”, hän sanoi. ”Minun täytyy aloittaa alusta.”

Rouva Vinteuil sormeili medaljonkia kaulassaan. Hän oli esitellyt sitä edellisenä syksynä: sisällä oli kuva hänen miehensä sukupaikasta Combrayssa. Talo oli mennyttä. Se oli pommitettu sodassa maan tasalle.

”Ei se mitään”, rouva sanoi. ”Minulla ei ole kiire.”

* * *

Pankinjohtaja Martin Bernhoft siirteli pöytänsä lasisia paperipainoja.

”Ei onnistu”, hän sanoi. ”Liikaa.”

Bernhoftin vanha ystävä, arkkitehti ja suunnittelija Erik Walsøe, piteli käsissään piirustusputkea. Hän osoitti putkella Bernhoftin kasvoja ja sanoi: ”Kyllä sinä vielä suostut. Ehdois-tahan se on kiinni.”

Bernhoft liu’utti yhtä painoa eteenpäin ja veti toista taakse.

”Erik hyvä, ei tällä kertaa”, hän sanoi. ”Tämän pidemmälle ei ole varaa venyä.”

Walsøe nauroi. Hän ei ymmärtänyt, että Bernhoft oli todella torjumassa hänen lainapyyntönsä. He olivat kasvaneet aikuisiksi

yhdessä; nørrebrolaiset työläislapset olivat pärjänneet elämässä varsin hyvin. Bernhoff oli aiemmin ottanut oikein asiakseen auttaa Walsøeta. 54-vuotias Bernhoff ei kuitenkaan enää halunnut ottaa turhia riskejä. Hän oli juuri ostanut vaimolleen uusia laitteita eläinlääkäriasemalle. Hän itse oli äskettäin mieltynyt mittatilauspukuihin. Jos jo hiukan ikääntynyt pankinjohtaja saa potkut huonon arviointikykynsä tähden, hänen on vaikea löytää hyvää uutta työtä.

”Sinun täytyy luottaa minuun”, Walsøe sanoi.

Oli Bernhoffin vuoro nauraa. Walsøe oli luonteeltaan uhkapeluri, joka mielellään sijoitti Nørrebron rakennusten mittaviin kunnostushankkeisiin ja myi sitten talot voitolla eteenpäin. Jokainen hanke oli tähän mennessä ollut aina edellistä suurempi. Osa oli menestynyt ja tuottanut erinomaisesti. Joissain taas lainanmaksu oli viivästynyt pahanlaisesti. Viimeisin ponnistus – Hauserin ja Raasløffin vanhat asuintilat K. Dorph-Petersenin viinitehtaan yläpuolella – oli toistaiseksi kunnianhimoisin.

”En minä tarvitse kuin viisikymmentä tonnia”, hän sanoi.

”Edellisen lainan takaisinmaksu on jo viivästynyt.”

”Niin, koska minulla ei ole sitä viittäkymmentä tonnia.”

”Ai minunko pitäisi lainata lisää, jotta voit hoitaa aiemman lainan?” Bernhoff kysyi.

”Tämä on kassavirtakysymys”, Walsøe sanoi.

Bernhoff liu’utti taas paperipainoa eteenpäin pöydällään. Hänen kaikki kaksitoista paperipainoaan olivat Clichyn *mil-lefiori*-luomuksia, näyttäviä ja monivärisesti koristeltuja. Hänestä oli upeaa siirrellä niitä, rakennella niistä erilaisia kuvioita.

”Kuule”, Walsøe sanoi. Hän hymyili niin vetoavasti kuin osasi. Hän toivoi saavansa rahat vaikka röyhkeydellä. ”Myönnä nyt se laina.”

Bernhoff ei suostunut kovisteltavaksi. Hän sai painot kahteen samansuuntaiseen riviin, joissa oli kuusi kummassakin.

Paperipainot olivat hänen tasapainontarpeensa kannalta tärkeitä, ne kuuluivat rutiiniin, jonka avulla hän sai tehtävänsä hoidettua. Bernhoft ei koskaan menettänyt malttiaan. Hän ei koskaan hämmentynyt. Jos hän sai pidettyä paperipainot hallinnassa, hän sai pidettyä myös itsensä hallinnassa.

”Sinun täytyy jatkaa rahoilla, jotka sinulla jo on”, hän sanoi. Äänensävy oli kepeä mutta tiukka. ”Sinä ilmoitit pärjääväsi niillä, ja siitä pidetään kiinni.”

Walsøe alkoi ennustettavasti selitellä.

”Ongelma on urakoitsijoissa. He ovat täysin vastuuttomia. He –”

”Erik hei, ei kannata”, Bernhoft sanoi. Hän suoristi vasenta riviä. ”Minulla on toinen tapaaminen. Voin saattaa sinut.”

Hän pani yhden paperipainon taskuun ja opasti Walsøen ovelle.

He saapuivat varsinaiseen konttoriin, jossa oli korkea katto.

Bernhoft vilkaisi tilaa. Kirjanpitäjät ja tilintarkastajat olivat pääkirjojensa ääressä. Sihteerit kirjoittivat koneella. Apulaiset kävivät asiakirjakansioita läpi. Lähetit hakivat sopimuksia ja toimittivat viestejä. Pankkiasiat hoituivat näppärästi, ja Bernhoft ilahtui nähdessään, että kaikki alkoivat tehdä töitä hieman ahkerammin heti hänet huomattessaan.

Madsen hoiti kolmostiskillä rouva Vinteulin asioita.

Bernhoft mietti, mahtoiko Madsen olla hieman sairas. Miehen kapeat, yleensä niin tarmokkaat kasvot vaikuttivat kalpeilta ja epätyypillisen kireiltä.

Muilla tiskeillä oli hiljaista. Rouva Vinteuil näytti olevan ainoa asiakas. Hitaanlainen päivä, Bernhoft tuumi.

”Kuule”, Walsøe sanoi. Hän veti puvuntaskusta mustekynän. ”Minäpä kirjoitan sinulle viiden tonnin sekin. Sitten sinä hyväksyt lainan. Sillä tavoin saat ensimmäisestä lainasta maksun ennen kuin hyväksyt toista.”

Bernhoft tuhahti hieman kärsimättömänä.

”Olen pahoillani, mutta ei onnistu.”

Walsøe oli kuitenkin jo ottanut sekkikirjansa esiin. Hän laski sen lähimmälle pöydälle ja alkoi kirjoittaa. Bernhoft katseli kiusaantuneena ja huvittuneena.

Ryöstö alkoi silloin.

* * *

Madsen ei aluksi ymmärtänyt mitä tapahtui.

Hän oli juuri sulkenut kassan ja ojentanut rahat rouva Vinteuilille. Rouva tahteli setelit käsilaukkuun.

”Näkemiin”, hän sanoi. ”Täytyy hankkia lisää nuotteja oppilaille.”

Hän kääntyi tiskiltä samalla hetkellä kun ventovieras tuli sisään.

Miehen pään peitti villainen hiihtonaamio.

Silmillä oli aurinkolasit.

Mies kohotti jotain ja osoitti sillä suoraan ylös. Esine oli musta ja metallinen. Madsen siristi silmiään nähdäkseen häiritsevillä laseillaan paremmin.

Kuului kova ääni, joka oli osin pamahdus, osin jyrähdys.

Madsenilta kesti hetken tunnistaa se laukaukseksi. Ventovieras oli juuri ampunut varoitukseksi kattoon.

Joku huusi. Madsen katsoi olkansa ylitse ja näki, että osa virkailijoista ja kirjanpitäjistä oli pistänyt matalaksi. Suurin osa pysyi paikoillaan.

Ventovieraalla oli vasemmassa kainalossa salkku. Yllä oli siniset haalarit, tehdastyöläisen asu.

”Kaikki hiljaa!” hän sanoi.

Sitten hän alkoi itse puhua hiljempaa. Hän lausui sanansa omituisen persoonattomasti ja siten, että ne juuri ja juuri erotti: ”Kädet ylös.”

Hän käveli suoraan kohti tiskiä, rintaan asti ulottuvaa himmeää lasia, jonka taakse kaikki kolme kassaa jäivät.

Rouva Vinteuil puristi käsilaukkuaan. Pistoolin hylsy oli vie-

rinyt hänen jalkojensa juureen, kiillotetun kengänkärjen viereen.

Hän tuijotti sitä ja kääntyi sitten katsomaan kysyvästi Madsenia, joka ei tiennyt mitä tehdä. Hän oli usein haaveillut asiakkaiden suojelemisesta juuri tällaisessa tilanteessa – kuvitellut iskevänsä ryöstäjää nyrkillä naamaan ja tarraavansa aseeseen. Hänen mielikuviansa ase ei kuitenkaan ollut koskaan täysin todellinen eikä ryöstäjä lihaa ja verta. Hän ei ymmärtänyt, miten voisi päästä tiskin toiselle puolelle kyllin nopeasti tai tehdä mitään saamatta luodista.

Päänsärky oli armoton. Hän työnsi kaksiteholaseja ylös nenänkärjestä.

Ventovieras tuli tiskille.

Hän heilautti salkkunsu himmeän lasin yli.

Häkeltynyt Madsen otti askeleen taaksepäin. Salkku tömähti hänen eteensä, hänen puolelleen tiskiä.

”Täytä se”, ventovieras sanoi. Äänensävy oli vaativa, terävä.

Hän osoitti pistoolilla Madsenia päähän.

”Ja äkkiä.”

Madsen tuijotti asetta. Hän oli jähmettynyt niille sijoilleen ja tunsu, miten silmälasit alkoivat liukua, jolloin näkökenttä sameni jälleen.

* * *

Mies kääntyi tiskin äärestä.

Hän heilautti nopeasti kättään ja osoitti Bernhoftia aseella.

Bernhoft yllättyi. Hän pysähtyi kesken askeleen, lakkasi lähestymästä tiskejä.

Sitten hän pani käden taskuun ja puristi siellä olevaa paperipainoa tiukasti.

Säännöt, hän ajatteli. Minun täytyy noudattaa sääntöjä.

Hän oli saanut erityiskoulutusta tällaisten tilanteiden varalle. Pankki oli antanut hänelle kahdentoista pykälän esityksen siitä, kuinka aseistetussa ryöstössä toimitaan. Bernhoft hoitaisi kyllä

hommansa. Hän ottaisi tilanteen haltuun. Kysymys oli vain tahdonvoimasta ja luonteesta.

Hän katseli ryöstäjän aurinkolaseja, koetti erottaa silmät tummien linssien takana.

Lasit eivät kuitenkaan paljastaneet mitään. Niistä näkyi vain pankin murren valkoisten pylväiden ja kuvioidun katon vai-me heijastus.

Tuijottaessaan ryöstäjää Bernhoft ajatteli: minun täytyy tehdä selväksi, että me emme aio ryhtyä vastustelemaan.

Se oli ensimmäinen sääntö. Oli ilmoitettava yhteistyöhalukuudesta. Bernhoftin piti huolehtia ensisijaisesti asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuudesta. Ryöstäjälle oli vakuutettava, että kukaan ei yrittäisi estää häntä, jotta hänellä ei olisi syytä ampua ketään tai ottaa panttivankeja.

Bernhoft alkoi puhua.

Hän kuitenkin vaikeni ennen kuin suusta ehti tulla sanaakaan. Ryöstäjän suun asennossa ja määrätietoisessa olemuksessa oli jotain omituista ja ehdotonta, joka pakotti hänet harkitsemaan uudelleen.

Bernhoftia kylmäsi, sillä hänestä tuntui, etteivät hänen puheensa olisi kenties ainoastaan hyödyttömiä, vaan ne olisivat suorastaan haitallisia. Ne voisivat usuttaa ryövärin toimimaan. Bernhoft ymmärsi, että tätä tilannetta ei puhumalla hoidettaisi.

Hän katsoi taakseen kohti Walsøeta.

Tiukkailmeinen Walsøe oli pysynyt tyhjän pöydän lähellä. Piirustusputkilo oli pudonnut. Mustekynä oli yhä toisessa kädessä ja sekkivihko toisessa.

Bernhoft ja Walsøe olivat teini-iässä harrastaneet jonkin verran amatööriyrkkeilyä. Walsøe oli aina ollut heistä rohkeampi, se joka löi laajemmassa kaaressa ja avasi puolustuksensa Bernhoftin kurinalaisille pistoille.

Vilkaistessaan ystävänsä kasvoja Bernhoft pelkäsi, että Walsøe voisi yrittää jotain sopimatonta. Hän saattaisi ajaa ryöstäjän käyttämään asettaan.

Madsen tuijotti tiskin takana salkkua. Sitten hän pakottautui kohottamaan katseensa.

Oli helpotus nähdä asean osoittavan jotakuta toista – Bernhoftia, joka vaikutti yllättävän tyyneltä.

Ventovieras käänsi odottamatta asean kohti Walsøeta.

Koko Walsøe oli Madsenille arvoitus. Jykevärintainen, näyttävästi kävelevä mies oli yksi niistä asiakkaista, jotka eivät koskaan tulleet tiskille vaan hoitivat asiansa suoraan Bernhoftin kanssa. Madsenin silmissä Walsøen kaltaiset asiakkaat olivat kuin lumottuja olentoja, jotka liihottelivat kaukana tavallisten ihmisten huolien yläpuolella.

Tuntui siis omituiselta huomata, että sillä hetkellä Walsøe oli aivan yhtä haavoittuvainen kuin hänkin. Luoti lävistäisi Walsøen yhtä helposti kuin rouva Vinteuilin tai kenet muut hyvänsä.

Walsøe nielaisi. Aataminomena liikkui paksussa kaulassa.

”Kädet ylös”, ryöstäjä sanoi.

Walsøe kohotti kätensä, jolloin hänen kalliin takkinsa olkattopaukset rypistyivät. Hän puristi sekkivihkoaan. Se taittui kädessä, jonka rystyset olivat valkoisina.

Madsen räpytteli silmiään. Sitten hän katsoi toista virkailijaa, Lundia, joka oli viereisellä kassalla.

Synkkä nuorimies Lund oli paheksunut Madsenin ylennystä. Hän sanoi edellisvuonna kahdelle sihteerille, ettei Madsen ansainnut paikkaa. Hän oli myös pyrkinyt aiheuttamaan Madsenille ongelmia, koska tämä ei ollut antanut töistä myöhästyville virkailijoille kurinpalautusta.

Madsen ratkaisi vihamielisyysongelman olemalla muka noteeraamatta sitä. Tosiasiassa hän kuitenkin koki Lundin vihan piinaavaksi, jopa sietämättömäksi. Kysymyksessä oli äärimmäisempi versio paineesta, jota ajatus tohtori Bisgaardille soittamisesta hänessä aiheutti.

Lund nyökkäsi heidän väliinsä jäävän puulevyn yli pienesti, miltei huomaamatta.

Madsen kurtisti kulmiaan. Hän ei ollut lainkaan varma, mitä nyökkäys merkitsi.

Sitten Lund kumartui tiskin alle ja alkoi etsiä hälytysnappulaa.

Madsen halusi huutaa, pakottaa toisen lopettamaan. Oli kuitenkin jo myöhäistä.

Hälytys alkoi päristä. Kello soi ulkona pankin sisäänkäynnin yllä ja havahdutti kadulla kulkijat. Madsen katseli, miten etuikkuna alkoi värähdellä.

Ryöstäjä pysyi vakaana, asiaansa keskittyneenä. Hän käänsi aseensa taas tiskin suuntaan, Madsenin päähän.

”Sammuta hälytys.” Se oli käsky, karkea ja suora.

Madsen otti toisen askeleen pois tiskiltä. Kellon soitto jatkui.

Ryöstäjä toisti käskyn: ”Sammuta hälytys.”

Madsen tunsu miten jännitys voimistui käsissä, jaloissa, kaulassa.

Ennen kuin oikeastaan tajusi mitä teki, hän pudottautui nelin kontin ja meni tiskin alle.

Hän miltei odotti saavansa luodista painuessaan matalaksi. Mutta mitään ei tapahtunut: ase ei lauennut.

Hän ryömi tiskin piilossa.

Hän haukkoi henkeä ja kiiruhti nelin kontin kohti ovea, josta tiskin taakse päästiin.

Hän ajatteli: minä selviän tästä.

Hän ujuttautui heilurioven alitse ja alkoi nousta pystyyn.

Riitti kun juoksisi takaovelle. Hän oli melkein vapaa.

Ryöstäjän ääni oli päättäväinen ja vastaansanomaton: ”Seis.”

Pystyyn nouseva Madsen kääntyi ja katsoi kohti työpistettä.

Ryöstäjä oli edelleen tiskin toisella puolella. Sieltä pystyi ampumaan himmeän lasin yli suoraan häneen.

Madsen näki miten piippu välähti – ja kuuli hälytyksen yli kovan pamauksen.

Kylkiluissa tuntui hämmentävä jymähdys: ei niinkään kipua vaan kummastusta, järkytystä, räjähtävää turtuutta.

Rinta heilahti taaksepäin. Kaksiteholasit lensivät.

Lasit, hän ajatteli. Lasit hukkuvat.

Sitten jalat pettivät.

Hän kaatui. Turtuneisuus levisi hänessä. Oli yllättävää oivaltaa ettei hän tuntenut mitään, kun takaraivo pamahti lattiaan.

Joku oli onnistunut sammuttamaan hälytyksen. Näin on paljon mukavampi, hän ajatteli vajotessaan pimeään. Paljon mukavampi olla ilman sitä pärinää.

* * *

Anders ajeli liikenteen seassa poliisiradion kohinaa kuunnellen.

Opel oli kömpelö ja hankalasti ohjattava, kiusallinen kokonaisuus kromia ja kolhoja lokasuojia. Anders oli pyytänyt sitä laittoman bensakaupan tutkimuksiin; hänen oli jäljitettävä Kööpenhaminan ja Aarhusin väliset kuljetusreitit. Hän ei monien muiden poliisien tavoin ollut ostanut omaa autoa. Useimmiten hän käytti polkupyöräänsä.

Kohina lakkasi. Matalataajuusvastaanottimesta kuului ääni: ”Landmands-pankin läheisyydessä olevat yksiköt huomio. Viesti kaikille yksiköille –”

Anders nappasi P-8022-radionsa mikrofonin niin että kumijohto venyi.

”Komisario Olsen tässä”, hän sanoi. ”Olen alueella ja ajan pankkiin.”

Hän vilkaisi taustapeiliin ja teki nopean U-käännöksen. Takareenkaat liukuivat lumessa. Sitten auto suoristui ja kiiti pitkien tietä.

* * *

Pankkisali oli äänetön. Pistoolin tumman piipun päästä kohosi savuhaituva.

Bernhoff ei saanut henkeä.

Hän puristi paperipainoa taskussa niin, että sormiin sattui. Joku, ehkä Lund, oli sammuttanut hälytyksen, mutta Bernhoff ei kyennyt tilassaan arvioimaan, oliko se oikea ratkaisu.

Ryhdistäydy, hän ajatteli. Et voi romahtaa nyt.

Madsen retkotti laattalattialla heiluriovien vieressä. Bernhoff ei nähnyt, miten pahasti hän oli haavoittunut, mutta mies oli joka tapauksessa saatava sairaalaan. Oli johtajan velvollisuus saattaa tilanne päätökseen mahdollisimman nopeasti.

Minun on pakko tehdä jotain, hän ajatteli. En voi jäädä odotamaan.

Mutta hän oli jähmettynyt, ei kyennyt tekemään kauhultaan mitään.

Ryöstäjä – omituinen naamiohahmo pistooli kädessä – oli tullut saliin antamaan määräyksiä. Hänellä ei ollut aikomustakaan neuvotella mistään.

Mutta jos hän ei suostuisi neuvottelemaan, mitä muita vaihtoehtoja muka oli? Kuinka Bernhoff voisi saada tilanteen hallintaan?

Rouva Vinteuil kohotti leukaansa. Hän katsoi ryöstäjää pahasti, yritti ärsyttää tätä hermostuneella paheksunnallaan. Ryöstäjä ei tuntunut edes huomaavan.

Sitten Walsøe koetti laskea kätensä, panna sekkivihkon ja kynän takaisin pöydälle. Hän näytti väsyneeltä. Synkästä oleuksesta tuli mieleen pikemminkin antautumiseen kuin kimpun käymiseen valmis mies. Bernhoff ajatteli, ettei Walsøe enää ollut entisaikojen hurjasti iskevä nyrkkeilijä.

Ryöstäjä kiersi pylvään ja osoitti Walsøeta päähän.

”Pidä kädet ylhäällä”, hän sanoi tiukasti.

Walsøe kohotti jälleen kätensä, jolloin olkatoppaukset menivät kurttuun. Myös kaikki muut työntekijät pitivät käsiään pystyssä.

Ainoastaan Bernhoft ei ollut vielä nostanut käsiään.

Minun täytyy noudattaa ohjeita, hän ajatteli. Mutta hän ei muistanut, mitä seuraavaksi piti tehdä.

”Kädet ylös”, ryöstäjä sanoi.

Hän vaihtoi asentoa aavemaisen sulavasti ja otti Bernhoftin tähtäimeensä.

Sitten hän osoitti tiskin salkkua.

”Tule tänne”, hän sanoi. ”Täytä salkku.”

Bernhoft ei liikahtanutkaan.

Ryöstäjä piteli pistoolia kaksin käsin. Hän toisti määräyksen samalla terävällä, häiritsevänä vakaalla äänellä: ”Tule tänne. Täytä salkku.”

Bernhoft pysyi edelleen kuin sijoilleen naulittuna. Hiukset tuntuivat nousevan pystyyn.

Laukaus osui häntä rintaan.

Hän otti askeleen vasemmalle. Sitten hän lysähti istualleen.

Hän ojensi kätensä ja alkoi käydä lattialle kyljelleen.

Katsoessaan alas hän näki kuitujen kärventyneen takinliepeen reiän ympärillä. Harmaan kankaan läpi alkoi tulla jotain tummaa ja matelevaa.

”Kamalaa”, hän sanoi.

Sanat kuulostivat hänestä vierailta ja hitusen hölmönlaisilta. Kuin hänen kommentiltaan pääkirjasta löytyneen virheen äärellä.

Hän kierähti selälleen ja tuijotti yhtä katon messinkipidikkeisistä lampuista. Hän ajatteli että messingistä pitäisi pyyhkiä pölyt.

Kylkiluihin sattui. Tuntui kuin niitä olisi lyöty poolomailalla.

Hänen lävitseen kulki kouristus, tuskallinen kuin sähköisku. Mutta se tuntui tapahtuvan jossain kaukana ja jonkun toisen ruumiille. Pidellessään paperipainoa hän tajusi säälivänsä tätä toista Bernhoftia, koko miehen tuskan turhuutta. Hän toivoi, että voisi tehdä jotain miehen hyväksi.

3

"Yksi..."

ANDERS AJOI päin punaisia ja kiihdytti kohti seuraavaa risteystä. Tuulilasinpyyhkijät liikkuiivat puolelta toiselle. Ne pyyhkivät lumihuutaleita pois.

Lumentulo oli vuodenaikaan nähden yllättävää. Talvi tuntui tekevän eriskummallista paluuta. Koko päivä tuntui jotenkin vääränlaiselta, tasapaino oli kadonnut tavalla, jota Anders ei osannut selittää.

Hän käänsi rattia ja liukui mutkassa. Sitten hän sujahti maitoauton ja moottoripyörän välistä. Hän kiiti Nørrebrogadea pitkin ohi vanhojen rivitalojen ja niiden vinokattojen näyttävien pystyikkunoiden.

Hän näki, että pankin eteen kerääntyi jo väkeä. Hälytys oli houkutellut ihmisiä joka suunnasta. Nørrebro oli työläis- ja siirtolaisaluetta, jonka asukkaat yrittivät tulla toistensa kanssa toimeen ja useimmiten onnistuivatkin. Seudulla oli silti hie-man epäilyttävä maine. Anders tiesi, että väkijoukko saattaisi käyttäytyä vaarallisesti, etenkin jos joku oli haavoittunut pankissa.

Ajaessaan lähemmäs hän näki pankinoven heilahtavan auki.

Sieltä tuli mies. Kasvoilla oli aurinkolasit ja musta villainen hiihtomaski. Mies puski väkijoukon halki ja lähti juoksemaan pitkin jalkakäytävää.

Anders nousi autosta heti kun sai sen jalkakäytävän reunaan.

Hän säntäsi miehen perään, joutui poukkoilemaan paikalle kerääntyneiden välistä.

Hän harkitsi käskevänsä miestä pysähtymään. Kasvojen peitoksi vedetty naamio antoi kuitenkin ymmärtää, että kysymyksessä oli sama mies, joka vastasi Hvidvoren ryöstöstä edellisvuoden elokuussa. Mies oli luultavimmin aseistettu. Olisi hölmöä sanoa mitään, joka voisi innoittaa häntä ampumaan.

Anders katsoi, miten mies juoksi siniseen työhaalariin pukeutunutta nuorta miestä kohti. Työmies piteli pyörää ohjaustangosta. Hän työnsi pyörän miehen eteen, ja yritti estää tämän pakomatkan.

Epäilty kääntyi saman tien ja veti haalarin takataskusta pistoolin.

”Mene pois”, hän sanoi, ”tai ammun.”

Työmies astui taakse.

Epäilty laski aseensa saman tien.

”Jätä pyöräsi”, hän sanoi.

Työmies päästi pyörästä irti. Se kaatui.

Epäilty tarttui nopeasti pyörään ja nousi sen selkään.

Silloin väkijoukosta irtautui valokuvaaja – pitkä, hieman hontelo mies, jolla oli kamera kaulassa. Hän tarrasi kiinni pyörän ohjaustankoon.

Hänen takanaan myös toinen mies pani toimeksi. Hän oli lyhyt ja roteva, ja hänen harmaan virka-asunsa etuosaan oli ommeltu makkaratehtaan tunnus.

Hän ojentui kohti pyörän takalokasuojaa.

Epäilty potkaisi miehen käden pois.

”Älä koske”, hän sanoi. Sormet hipaisivat lonkan korkeudella olevan pistoolin liipaisinta.

Sekä valokuvaaja että makkaratehtaan työntekijä astuivat taaksepäin ja antoivat pyörän mennä.

Epäilty lähti ajamaan pitkin katua.

Hän nakkasi aurinkolasit pois. Hän kiskaisi myös naamion kasvoiltaan ja heitti kinokseen.

Anders katseli jalkakäytävää. Seinään nojasi toinen polku-
pyörä. Sen omistaja, liikemies, seisoi vieressä ja pyyhki lunta
hattunsa lieristä.

Anders säntäsi paikalle ja nappasi pyörän.

”Hei!” mies huusi. ”Mitä sinä –”

Anders talutti pyörän vauhdilla pois jalkakäytävältä ja lähti
ajamaan osin jäiselle tielle. Epäilty kiiti hänen edessään ohi
kauppojen. Anders nojautui kohti ohjaustankoa ja väisti pan-
kille ajavan ambulanssin.

* * *

Anders ajoi liikennettä vastaan. Lumi tuiskutti silmiin.

Epäilty kääntyi seuraavasta kulmasta vasemmalle.

Kun Anders kääntyi siitä, edessä näkyi vain tyhjä tie.

Epäillyn pyörä oli muutaman metrin hänen edessään. Se oli
kaatunut, hylätty jalkakäytävälle.

Anders nousi pyörän selästä ja lähti eteenpäin. Tien toisella
puolella oli rivi asuinrakennuksia. Toisella puolella oli puisto.
Epäilyä ei näkynyt missään.

Sitten Anders tunsi piipun kylmän metallin takaraivo-
laan.

* * *

Ääni puhui takaa: ”Älä seuraa minua.”

Anders nyökkäsi. Hän yritti vastustella sisällään kihoavaa
kiukkua.

Piippu painui lujemmin vasten hiuksia ja kalloa.

”Maahan”, ääni sanoi.

Kohta hän ampuu, Anders ajatteli. Seuraavaksi minä saan
luodin takaraivoon.

Anders kävi polvilleen.

”Älä ammu”, hän sanoi.

Kuka hallitsee mieltäsi?

The Guardian Angel – Suojelusenkeli
on tositapahtumiin pohjautuva
psykologinen trilleri Tanskaa 1950-luvulla
kuohuttaneista hypnoosimurhista.
Tarinan pohjalta Arto Halonen on ohjannut
samannimisen elokuvan, jossa pääosissa ovat
Pilou Asbæk (*Game Of Thrones*),
Josh Lucas (*Kaunis mieli*),
Rade Šerbedžija (*Downton Abbey*)
ja Sara Soulié (*Toiset tytöt*).

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-39748-0